

“Em sento més orgullós de l'èxit de ‘Chicago’ que del de ‘L'edifici laqubian’”

Alaa Al Aswani (el Caire, Egipte, 1957), l'autor de *L'edifici laqubian*, ha tornat a Barcelona per presentar la novel·la *Chicago*, traduïda, també, per Edicions de 1984.

—La novel·la parla de la colònia d'egipcis que viuen a Chicago, professors i estudiants de la facultat de Medicina, després de l'atemptat de l'11 de setembre. Havíeu pensat a fer-la, abans de l'atemptat? És a dir, l'hauríeu escrita igualment?

—Sí. Quan vaig estudiar-hi, a mitjan anys 80, m'informava de tot per escriure'n alguna cosa més endavant. I la major part de les situacions descrites no hi tenen res a veure, o no n'han quedat gens afectades, per l'atemptat.

—Hi analitzeu les relacions, incloses les que provoquen problemes de convivència, entre els egipcis —la majoria, musulmans— i els americans, bo i mantenint sempre un equilibri. En un cas determinat, entre un egipci i una noia jueva.

Teníeu clar aquest objectiu a l'hora de construir la novel·la?

—Mai no escric així. No elaboro una idea i després hi encaixo els personatges. Jo trio els personatges i els segueixo en el seu camí. De totes maneres, teniu raó en això que comenteu de l'equilibri. Perquè el sentit de la literatura és ensenyar-nos que les diferències són positives, no pas negatives. Les persones podem ser diferents en l'aspecte, el color de la pell, la religió, però tots portem a dins les mateixes sensacions.

—Però feu que la relació entre la noia jueva i l'egipci fracassi.

—Em va entristir molt que la relació es trenqués. Penso que l'egipci, Naji, no va estar a l'altura de Wendy. Probablement ella era molt més madura. Però a través d'aquesta relació es pot entendre que hi ha molta confusió i malentesos a l'hora de parlar d'Israel i dels jueus. De com l'estat d'Israel intervé en la noció que es té dels jueus.

—I com hi intervé?

—Els jueus egipcis van fer un paper que els honra en la construcció d'Egipte, i fins i tot en la lluita contra l'ocupació anglesa. Però, tristament, després de la fundació de l'estat d'Israel, van aparèixer les posicions més radicals i fanàtiques per part de totes dues faccions, musulmans egipcis i jueus egipcis. Dibui-

Alaa Al Aswani, l'autor de *L'edifici laqubian*, publica *Chicago*. Edicions de 1984 ha traduït tots dos llibres.

xar el conflicte entre musulmans i jueus és confondre la realitat. El conflicte és entre Israel i els estats àrabs. Si Israel fos un estat hindú o de qualsevol altra religió, estariem igual.

—A Chicago la discriminació dels negres és tan forta com descriuiu?

—Sí. Si ets negre, per més diners que tinguis, seràs mal rebut a les zones dels blancs.

—Després de l'èxit de *L'edifici laqubian*, el repte devia ser d'assolir-ne un de nou sense poder jugar la carta exòtica, oi?

—Justa la fusta. Per això em sento més orgullós de l'èxit de *Chicago*. Es podia pensar que l'atractiu de *L'edifici laqubian* era que podia ser vista com la guia local d'una ciutat exòtica, no pel valor humanístic, l'únic que ha de tenir una novel·la.

—Alterneu les escenes, bo i tallant-les en un moment crític. Perquè vàreu publicar la novel·la en un diari, per fascicles?

—No. Quan la vaig escriure no pensava a publicar-la per fascicles.

És una tàctica per a mantenir viu l'interès del lector.

—La novel·la és plena de conflictes de parella, de drames sentimentals. Però l'escena final és sorprenentment feliç. Per a compensar tots els moments amargs?

—No ho sé, perquè a mi també m'ha sorprès, aquest final.

—Els vostres personatges són molt pessimistes sobre el futur democràtic d'Egipte. Creuen que la corrupció impedirà que el país es democratitzi. També és la vostra opinió?

—No. Una gran part del gaudi de l'escriptura és crear personatges amb els quals no estàs d'acord. Jo sóc força optimista. Crec que Egipte és a les portes d'un canvi important.

—No queda gens bé, el president dels estudiants egipcis. Tampoc el policia que supervisa la seguretat del president egipci, en visita a Chicago. No teniu por que hi hagi persones que se sentin al·ludides?

—Poques vegades un personatge real pot ser un personatge literari sense patir canvis radicals. Tots els meus personatges són una composició de diversos personatges reals, amb trets afegits inventats. Si algú s'hi sent identificat, serà problema seu.

Lluís Bonada